

Kvalifikationskrav beslutade 2023-06-21

Yrke: Ställningsbyggare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	ANSVAR OCH SJÄLVSTÄNDIGHET
		Fakta	Förståelse		
Inriktning: Husbyggnad					
BYGGHANDLINGAR	Bygghandlingar	Ska översiktligt kunna beskriva; - olika typer av bygghandlingar och dess olika status enligt byggbranschens standardavtal så som kontrakt, ritningar, byggbeskrivningar, AMA och AB. - myndigheters regelverk, lagar som exempelvis Arbetsmiljölagen	Ska övergripande kunna förklara; - bygghandlingarnas roll och funktion i byggprocessen	Ska kunna; - inhämta relevant information ur kontrakt, avtal, AMA, regelverk och standarder (Teori)	
BYGGHANDLINGAR	Avtal	Ska översiktligt kunna; - beskriva entreprenadavtal för byggarbete	Ska övergripande kunna förklara; - vikten av att upprätta och följa avtal samt konsekvenserna av att inte följa regelverk och avtal (vite, bötesföreläggande). Exempel på avtal AB 04 Allmänna bestämmelser utförande entreprenad, ABT 94 Allmänna bestämmelser totalentreprenad, ABU 04 Allmänna bestämmelser gällande underentreprenader, ABM 07 Allmänna bestämmelser gällande materialleveranser		
BYGGHANDLINGAR	Byggregler	Ska översiktligt kunna beskriva; - de regler och myndighetsbeslut som styr byggandet, kontroller, kvalitetskrav och besiktningar			
BYGGHANDLINGAR	Ritningsläsning	Ska kunna beskriva; - skalor, vyer, ritningstyper, specifikationer, symboler, måttsättningsprinciper, ritningshuvud och revideringar enligt standarden SIS Bygghandlingar (tidigare Bygghandlingar 90)	Ska kunna förklara; - byggritningens utformning och uppbyggnad	Ska kunna; - ur ritningsunderlag ta fram nödvändig information för det aktuella momentet	Ska självständigt kunna; - använda informationen från olika typer av bygghandlingar som grund för att utföra arbetet

Yrke: Ställningsbyggare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	ANSVAR OCH SJÄLVSTÄNDIGHET
		Fakta	Förståelse		
BYGGHANDLINGAR	Digitaliserade bygghandlingar	Ska kunna beskriva; - Byggnadsinformationsmodeller (BIM) och vanligen förekommande digitala verktyg i byggprocessen	Ska kunna förklara; - hur digitala hjälpmedel används på byggarbetsplatser	Ska kunna; - ur digitala handlingar ta fram nödvändig information för det aktuella momentet *	Ska självständigt kunna; - använda informationen från olika typer av digitala bygghandlingar som grund för att utföra arbetet *
BYGGPROCESSEN	Arbetsplatsen	Ska översiktligt kunna beskriva; - parternas roll på arbetsmarknaden - avtal och lagar som reglerar anställningen - yrkesutbildningsavtalet	Ska kunna förklara; - partsförhållandena med anställningsavtal samt kollektivavtal		
BYGGPROCESSEN	Byggprocessen	Ska översiktligt kunna beskriva; - byggprocessens skeden, entreprenadformer, aktörer, yrken, funktioner och roller - grunderna för samverkan i arbetslag och med olika yrkesgrupper	Ska kunna förklara; - byggprocessens olika skeden; projektering, produktion och förvaltning	Ska kunna; - utföra arbetsmoment i rätt ordning inom aktuellt yrke	Ska självständigt kunna; - planera och utföra sitt dagliga arbete inom ramen för det aktuella yrket
BYGGPROCESSEN	Hållbart byggande	Ska kunna beskriva; - begreppet hållbart byggande	Ska kunna förklara; - de olika aktörernas roll i en byggprocess för ett hållbart byggande	Ska kunna; - bidra till ett hållbart byggande inom t.ex. materialhantering, förbrukning, återanvändning och hantering av restprodukter (Teori)	
BYGGPROCESSEN	Arkitektur	Ska översiktligt kunna beskriva; - arkitektens roll och arkitektur genom tiderna - vanliga termer, former och funktioner	Ska övergripande kunna förklara; - arkitektens roll och påverkan i byggprocessen		
BYGGPROCESSEN	Konstruktion	Ska översiktligt kunna beskriva; - konstruktörens roll - vanliga termer, former och funktioner	Ska övergripande kunna förklara; - konstruktionens koppling till byggnadens form, funktion och bärförmåga	Ska kunna; - utföra arbete utifrån ritningar och anvisningar inom ramen för aktuellt yrke	Ska självständigt kunna; - planera och genomföra sitt arbete utifrån ritningar och anvisningar inom ramen för aktuellt yrke
BYGGMATERIAL OCH YTTRE MILJÖ	Byggmaterial	Ska kunna beskriva; - de vanligast förekommande byggmaterialen avseende användningsområde, kvalitet, egenskaper, kostnader samt hälso- och miljöaspekter; betong, stål, trä, tegel, plaster och isolermaterial	Ska kunna förklara; - materials egenskaper med fokus på beständighet, funktion och användningsområden samt miljöpåverkan från vanliga byggmaterial	Ska kunna; - välja rätt material utifrån konstruktion, funktion och föreskrifter/produktblad	Ska med visst stöd kunna; - välja rätt material för ett givet arbete

Yrke: Ställningsbyggare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	ANSVAR OCH SJÄLVSTÄNDIGHET
		Fakta	Förståelse		
BYGGMATERIAL OCH YTTRE MILJÖ	Avfallshantering, Källsortering och återvinning	Ska kunna beskriva; - källsortering och återvinning av material på en byggarbetsplats	Ska kunna förklara; - hur olika byggmaterial tillhör vanliga fraktioner i samband med källsortering	Ska kunna; - utföra källsortering och återvinning på byggarbetsplatser	Ska självständigt kunna; - hantera byggmaterial i samband med källsortering och återvinning
BYGGMATERIAL OCH YTTRE MILJÖ	Farliga ämnen	Ska översiktligt kunna beskriva; - olika farosymboler och farliga ämnen såsom asbest, kvartsdamm, isocyanater, lösningsmedel, oljor och bränslen	Ska kunna förklara; - riskerna med att utsättas för dessa typer av ämnen - grundläggande sätt att skydda den egna kroppen och den yttre miljön från att utsättas för farliga ämnen	Ska kunna ta fram information gällande kemikalier och andra farliga ämnen från respektive produktblad.	Ska med viss handledning kunna; - på ett säkert sätt hantera produkter och material enligt säkerhetsdatablad och farosymboler
TRANSPORT OCH LAGRING	Transportteknik, lagring och förvaring	Ska översiktligt kunna beskriva; - tillämpliga transport- och förvaringssätt för olika slags byggnadsdelar och byggmaterial	Ska kunna förklara; - täckning, förvaring och hantering av byggnadsdelar och byggmaterial så att de inte skadas	Ska kunna; - hantera transporter och förvaring av material på arbetsplatser	Ska självständigt kunna; - hantera förvaring och transport av byggmaterial i produktionen
SÄKRA LYFT	Lyftteknik och kommunikation	Ska kunna beskriva; - lyftteknik och lastkoppling i samband med transport av byggnadsdelar och byggmaterial - kommunikation med maskinförare genom handsignal och/eller kommunikationsradio	Ska kunna förklara; - krav på säkerhet och dess konsekvenser vid lyftteknik och lastkoppling		
BYGGTEKNIK OCH BERÄKNINGAR	Byggkonstruktioner	Ska kunna beskriva; - de vanligaste bygg- och anläggningskonstruktionerna, deras egenskaper och verkningssätt	Ska kunna förklara; - skillnaden mellan olika konstruktioner och deras egenskaper - konstruktioners egenskaper ur ett bärförmåge- och beständighetsperspektiv		
BYGGTEKNIK OCH BERÄKNINGAR	Byggnadsfysiska egenskapskrav och lösningar	Ska kunna beskriva; - de vanligast förekommande byggmaterialens egenskaper och användningsområden avseende värme, fukt, ljud och brand	Ska kunna förklara; - materials egenskaper och koppling till funktion och användningsområde	Ska kunna; - inhämta information om utförande av byggtkniska lösningar genom produktblad, monteringsanvisning och AMA (Teori)	
BYGGTEKNIK OCH BERÄKNINGAR	Mätningsteknik	Ska kunna beskriva; - de vanligast förekommande mätverktygen och deras användningsområden	Ska kunna förklara; - toleranskrav, felkällor och dess konsekvenser i samband med mätning och utsättning	Ska kunna; - använda de vanligaste mätverktygen för vanligt förekommande mätningar	Ska självständigt kunna; - välja och använda lämpligt mätverktyg för den mätning som ska utföras

Yrke: Ställningsbyggare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	ANSVAR OCH SJÄLVSTÄNDIGHET
		Fakta	Förståelse		
BYGGTEKNIK OCH BERÄKNINGAR	Yrkesmatematik	Ska kunna; - de fyra räknesätten, enklare formelräkning och enkla geometriska beräkningar	Ska kunna förklara; - grundläggande metoder för beräkning; vikt, volym och area.	Ska kunna; - med omdöme och rimlighetsbedömning tillämpa matematik vid problemlösning. Till exempel kunna beräkna; - vikter, volym och area för beräkning av materialåtgång och beställning av material.	Ska självständigt kunna; - lösa enklare byggtkniska beräkningar
MASKINER OCH VERKTYG	Verktyg och maskiner	Ska kunna beskriva; - de för branschen vanligast förekommande verktygen och maskinerna - de vanligast förekommande riskerna i samband med användning av verktyg och maskiner med avseende på buller, vibrationer, dammalstring, risk för skador på händer, ögon och andra kroppsdelar - hjälpmedel för att anpassa verktyg och maskiner så att man minskar hälsopåverkan och felaktiga arbetsställningar - hur man handhar och vårdar de i branschen vanligast förekommande verktygen och maskinerna	Ska kunna förklara; - valet av verktyg och maskin i förhållande till arbetsmomentet, arbetsmiljön och hälsan	Ska kunna; - ur instruktionsmanualer och regelverk söka information om handhavande, vård och dagligt underhåll av de i branschen vanligast förekommande verktygen och maskinerna	Ska självständigt kunna; - avgöra om aktuella maskiner och verktyg är lämpliga för det tilltänkta arbetet
MASKINER OCH VERKTYG	Verktyg och maskiner	Ska kunna de engelska översättningarna för de vanligast förekommande verktygen och maskinerna.			

Yrke: Ställningsbyggare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	ANSVAR OCH SJÄLVSTÄNDIGHET
		Fakta	Förståelse		
ARBETSMILJÖ, HÄLSA OCH SÄKERHET	Arbetsmiljö grund, praktiskt förebyggande arbetsmiljöarbete och riskbedömning	<p>Ska översiktligt kunna beskriva;</p> <ul style="list-style-type: none"> - arbetsmiljölagar och regler, praktiskt förebyggande arbetsmiljöarbete - Arbetsmiljöverkets föreskrifter - arbetsmiljöarbetets organisation på en byggarbetsplats - arbetsledningens och skyddsombudens roller och uppgifter och hur man på en arbetsplats ska förhålla sig till arbetsmiljöplanen, dess syfte och funktion - de vanligaste förekommande riskerna på arbetsplatsen och hur man förebygger dessa genom riskanalys - innebörden av begreppet personlig skyddsutrustning - regler och krav gällande brandfarliga och heta arbeten 	<p>Ska kunna förklara;</p> <ul style="list-style-type: none"> - den prioritet som arbetsmiljö och säkerhet har på arbetsplatsen - individens ansvar för att säkerställa sin egen och andras goda arbetsmiljö samt det personliga ansvar man har att följa den för arbetsplatsen upprättade arbetsmiljöplanen. - arbetsuppgifter som kräver behörighetsgivande utbildning - vad man avser med begreppen rättighet, skyldighet och ansvar kopplat till att använda skyddsutrustning - samband mellan regelverk, personlig säkerhet och riskbedömning för att minimera tillbud - hur och var man rapporterar tillbud 	<p>Ska kunna;</p> <ul style="list-style-type: none"> - vara delaktig i arbetsmiljö- och säkerhetsarbetet för arbetsuppgifter inom det egna yrket - tillgodogöra sig information ur föreskrifter och regelverk, som exempelvis Arbetsmiljöverkets föreskrifter, gällande säkerheten på arbetsplatsen för att kunna planera, riskbedöma och på ett säkert sätt utföra det dagliga arbetet 	<p>Ska självständigt kunna;</p> <ul style="list-style-type: none"> - planera för- och på ett säkert sätt utföra eget arbete i daglig produktion - i samverkan med övriga på arbetsplatsen medverka i arbetsmiljöarbetet och delta i genomförandet av de åtgärder som behövs för att åstadkomma en säker arbetsmiljö - följa givna föreskrifter samt använda de skyddsanordningar och iaktta den försiktighet i övrigt som behövs för att förebygga ohälsa och olycksfall - kunna välja och använda rätt personlig skyddsutrustning för de egna arbetsuppgifterna i dagligt arbete
ARBETSMILJÖ, HÄLSA OCH SÄKERHET	Riskbedömning	<p>Ska kunna beskriva;</p> <ul style="list-style-type: none"> - risker på arbetsplatsen och hur man förebygger dessa genom riskanalys och aktivt arbetsmiljöarbete - de risker som finns vid maskinarbete samt förebyggande säkerhetsarbete vid arbetsplatsen - innebörden av föreskrifter och bestämmelser för maskinarbete i närhet av starkström 	<p>Ska kunna förklara;</p> <ul style="list-style-type: none"> - sambanden mellan regelverk, personlig säkerhet och riskbedömning vid maskinarbeten för att minimera tillbud - innebörden av begrepp som skyddsron och det egna ansvaret med att använda skyddsutrustning - eget och andras ansvar gällande elsäkerhet och behörigheter för att arbeta med starkström - begreppen EBR byggmetoden och ESA elsäkerhet 	<p>Ska kunna;</p> <ul style="list-style-type: none"> - medverka i ett kontinuerligt arbetsmiljöarbete för att säkerställa sin egen och andras arbetsmiljö - upprätta och följa en enkel riskanalys/riskbedömning 	<p>Ska under handledning kunna;</p> <ul style="list-style-type: none"> - upprätta och sedan självständigt följa en riskanalys/riskbedömning <p>Ska självständigt kunna;</p> <ul style="list-style-type: none"> - vara delaktig i att säkerställa sin egen och andras arbetsmiljö, samt bedöma risker.
ARBETSMILJÖ, HÄLSA OCH SÄKERHET	Personlig skyddsutrustning	<p>Ska kunna beskriva;</p> <ul style="list-style-type: none"> - vilken personlig skyddsutrustning som behövs för arbetet (kläder, skor m.m.) - när och hur personlig fallskyddsutrustning ska användas 	<p>Ska kunna förklara;</p> <ul style="list-style-type: none"> - regler och krav gällande den personliga skyddsutrustningen - vikten/ansvaret för daglig tillsyn och årlig kontroll av utrustning som fallskyddsutrustning, flytväst och m.m. 	<p>Ska kunna;</p> <ul style="list-style-type: none"> - följa anvisningar och regler gällande användandet av den personliga skyddsutrustningen 	<p>Ska självständigt kunna;</p> <ul style="list-style-type: none"> - ansvara för att använda och vårda sin personliga skyddsutrustning

Yrke: Ställningsbyggare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	ANSVAR OCH SJÄLVSTÄNDIGHET
		Fakta	Förståelse		
ARBETSMILJÖ, HÄLSA OCH SÄKERHET	Olyckor och tillbud	Ska kunna beskriva; - de vanligast förekommande riskerna i arbetet på en byggarbetsplats och hur de förhindras, samt tillbudshantering	Ska kunna förklara; - risker och åtgärder för att förebygga olyckor samt kunna förklara hur och var man rapporterar dessa	Ska kunna; - utföra de åtgärder som krävs för att minimera risker för sig själv som yrkesarbetare, maskiner och tredje man	Ska självständigt kunna; - hantera maskiner och verktyg på ett sätt så att olyckor undviks
ARBETSMILJÖ, HÄLSA OCH SÄKERHET	Olyckor och tillbud	Ska kunna grundläggande uttryck på engelska för kommunikation kring nödlägesrutiner, första hjälpen, förebyggande brandskydd och elsäkerhet.			
ARBETSMILJÖ, HÄLSA OCH SÄKERHET	Elsäkerhet	Ska kunna beskriva; - vad som menas med tillfälliga och permanenta elinstallationer på byggarbetsplatser	Ska kunna förklara; - risker som finns med elutrustning och de begränsningar som gäller samt vilka ingrepp som får göras av den som inte är elektriker. Exempelvis riskerna med en kortslutning eller rent av brand kopplade till att använda en kabelvinda.	Ska kunna; - planera, förbereda och använda elutrustning på byggarbetsplatsen på ett säkert sätt	Ska självständigt kunna; - ansvara för att undvika elrelaterade risker i form av överbelastning, användning av felaktig eller skadad utrustning
ARBETSMILJÖ, HÄLSA OCH SÄKERHET	L – ABCDE	Ska kunna beskriva; - en första hjälpen insats enligt L-ABCDE	Ska kunna förklara; - rutiner och första hjälpen vid ett olycksfall och hur man bör agera vid en inträffad händelse. Exempelvis larma, rädda, släck, sår och fallskador, hjärtstopp och dylikt.		
ARBETSMILJÖ, HÄLSA OCH SÄKERHET	Behörighetsutbildningar	Ska kunna beskriva; - varierande typer av arbetsuppgifter som kräver behörighetsgivande utbildning och vad det innebär			
ARBETSMILJÖ, HÄLSA OCH SÄKERHET	Psykosocial arbetsmiljö	Ska kunna beskriva; - den psykosociala arbetsmiljön och vilka faktorer som kan påverka individen i sitt arbete	Ska kunna förklara; - hur olika faktorer påverkar den psykosociala arbetsmiljön och hur det berör den enskilde individen i sitt arbete	Ska kunna; - medverka i arbetet med den psykosociala arbetsmiljön på arbetsplatsen och ha ett inkluderande bemötande *	Ska självständigt kunna; - i samverkan med arbetsgivare och kollegor verka för en god psykosocial arbetsmiljö *
ARBETSMILJÖ, HÄLSA OCH SÄKERHET	Psykosocial arbetsmiljö	Ska kunna grundläggande uttryck på engelska för kommunikation kring psykosocial arbetsmiljö.			

Yrke: Ställningsbyggare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	ANSVAR OCH SJÄLVSTÄNDIGHET
		Fakta	Förståelse		
ARBETSMILJÖ, HÄLSA OCH SÄKERHET	Ergonomi och praktiskt förebyggande arbetsmiljöarbete	Ska kunna beskriva; - vikten av god ergonomi och hur kroppen påverkas av felaktiga belastningar eller arbetsställningar - olika ergonomiska hjälpmedels funktion och användningsområden	Ska kunna förklara; - sambandet mellan ergonomiska hjälpmedels funktion och användningsområden för att minska risken för arbetsskador	Ska kunna; - planera och förbereda för att utföra arbetet på ett ergonomiskt korrekt sätt	Ska självständigt kunna; - utföra arbetet enligt givna riskbedömningar avseende belastningar och arbetsställningar i det egna dagliga arbetet
Fördjupning: Ställningsbyggnad					
STÄLLNINGSBYGGNAD	Ställningsbyggnad	Ska kunna beskriva; - vilka regler som gäller för uppförande, användning och nedmontering av byggställningar - byggställningars generella konstruktionsprinciper - olika byggställningssystemers monteringsinstruktion och innebörden av dessa - begreppet särskild monteringsinstruktion	Ska kunna förklara; - reglerna som gäller för byggställningar enligt gällande regelverk och konsekvenser om detta inte följs - hur de olika delarna i en byggställning samverkar och sammantaget utgör en konstruktion - möjliga konsekvenser av att inte följa monteringsinstruktionen - egenkontroll och vad som behöver kontrolleras enligt en checklista inför ett överlämnande till beställaren	Ska kunna; - ur gällande regelverk hitta uppgifter om krav kopplade till reglerna om att uppföra, ändra, demontera och använda byggställningar - läsa, förstå och med visst stöd upprätta en ställningsplan enligt gällande regelverk och standarder - redogöra för byggställningens vitala komponenter - ur en monteringsinstruktion identifiera och välja rätt komponenter för det aktuella objektet - ur en bygghandling kunna identifiera krav och behov på byggnationen som ger avsteg ifrån den generella monteringsinstruktionen	Ska med visst stöd kunna; - resa och demontera en byggställning enligt monteringsanvisning i förhållande till gällande regelverk
VÄDERSKYDD	Väderskydd	Ska kunna beskriva; - begreppet väderskydd kopplat till en byggställning - vilka regelverk och myndighetskrav som ligger till grund för montering/demontering av väderskydd och att detta arbete kräver en påbyggnadsutbildning	Ska kunna förklara; - vad ett väderskydd är och dess uppbyggnad - olika metoder att montera/demontera ett väderskydd - hur byggställningen och väderskyddet kan kombineras	Ska kunna; - söka reda på information ur gällande föreskrifter för väderskydd - ur monteringsinstruktionen identifiera och välja rätt komponenter för det aktuella objektet *	Ska under handledning med viss självständighet utifrån aktuell bygghandling kunna montera och demontera väderskydd. *

Yrke: Ställningsbyggare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	ANSVAR OCH SJÄLVSTÄNDIGHET
		Fakta	Förståelse		
HÄLSA OCH SÄKERHET	Belastningsergonomi ställningsbyggare	Ska kunna beskriva; - vikten av god ergonomi kopplat till hantering av ställningsmaterial - vanligt förekommande hjälpmedel för att bära, lyfta och förflytta ställningsmaterial	Ska kunna förklara; - vilka typer av arbetsrörelser som medför risker för belastnings- och förslitningsskador vid manuell hantering av ställningsmaterial - de olika hjälpmedlens användningsområden och funktion	Ska kunna; - planera arbetet för att minska risken för belastnings- och förslitningsskador - välja rätt hjälpmedel för upp- och nedtransport samt sidledsförflyttningar av ställningsmaterial	Ska självständigt kunna; - använda olika typer av hjälpmedel och arbetsmetoder för att motverka belastningsskador vid transport och förflyttning - använda valt hjälpmedel
HÄLSA OCH SÄKERHET	Fallskydd	Ska kunna beskriva; - olika metoder för skydd mot fall	Ska kunna förklara; - fallskyddens funktion och användningsområden	Ska kunna; - söka reda på information om olika fallskyddssystemen och respektive användningsområde - redogöra för de vanligast förekommande metoderna för att skydda mot fall - redogöra för temporära skyddsräcken - söka information om fallskyddsutrustningen och var godkända infästningspunkter finns i respektive ställningssystem	Ska självständigt kunna; - använda valt/valda fallskydd på ett säkert sätt - utföra daglig tillsyn och skötsel av fallskyddsutrustningen - vårda och kontrollera fallskyddsutrustningen
STABILISERING	Stabilisering	Ska kunna beskriva; - de för en byggnadsställning vanligast förekommande stabiliseringsmetoderna	Ska kunna förklara; - olika sätt att stabilisera en byggställning och konsekvenser av felaktigt utförande - hur stabilisering ska ske när det inte finns förankringspunkter tillgängliga i aktuell konstruktion	Ska kunna; - redogöra för nödvändigheten av stabiliserande detaljer i byggställningar och möjliga konsekvenser av att dessa detaljer saknas eller är felmonterade	Ska självständigt kunna; - utföra stabiliserande åtgärder i en byggnadsställning
STABILISERING	Förankringar och förankringsmetoder	Ska kunna beskriva; - behovet av förankringar för att motverka knäckning och stjälpning av en byggställning för ställningssystem - vanligt förekommande förankrings- och stabiliseringsmetoder	Ska kunna förklara; - olika typer av förankringar i förhållande till typ av byggställning och vilket material de ska fästas - olika förankringsmetoder och hur förankring underlaget och fästning i byggställning kan skilja mellan dessa - skillnader i väggmaterialens olika förmåga att uppta förankringskrafterna - hur stabilisering ska ske när det inte finns förankringspunkter	Ska kunna; - söka information om olika byggställningars förankringsanvisningar - ur bygghandling och monteringsanvisning identifiera rätt förankrings-stabiliseringsmetod för den angivna typen av byggställning	Ska självständigt kunna; - följa och montera förankringar enligt angivna instruktioner från tillverkaren - montera respektive förankrings- och stabiliseringsmetod

Yrke: Ställningsbyggare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	ANSVAR OCH SJÄLVSTÄNDIGHET
		Fakta	Förståelse		
STABILISERING	Provdragning	Ska kunna beskriva; - provdragning av förankringar	Ska kunna förklara; - vilka förutsättningar som kräver provdragning av en förankring	Ska kunna; - inhämta information gällande provningsredskapets användning	Ska självständigt kunna; - utföra provdragning av infästningar
INKLÄDNAD	Materialkännedom, inklädnadsmaterial	Ska kunna beskriva; - vanligt förekommande inklädnadsmaterial	Ska kunna förklara; - inklädnadsmaterials olika egenskaper och användningsområden	Ska kunna; - redogöra för de vanligast förekommande inklädnadsmaterialen och deras användningsområden	
INKLÄDNAD	Metoder för montering och demontering	Ska kunna beskriva; - vanligt förekommande typer av inklädnadsmaterial och deras användningsområden	Ska kunna förklara; - hur inklädnadsmaterial monteras, demonteras och underhålls	Ska kunna; - söka information ur monteringsinstruktion för respektive inklädnadsmaterial	Ska självständigt kunna; - utföra montering, demontering och underhåll av inklädnad på ställning
KONSTRUKTIONSTEKNIK	Yrkesmatematik	Ska kunna beskriva; - begreppet lastklasstabeller för byggställningar - begreppet inplankning av en byggnadsställning - val av underpallning i förhållande till markens egenskaper - vilka laster som påverkar byggställningen och valet av lastklass - begreppet spirlast - begreppen tryck- och draglaster för diagonaler - enklare beräkningar för laster i förankringar för byggställningar	Ska kunna förklara; - lastklasstablerna och hur dessa anger lastbegränsningar för olika typer av byggställningar - val av underpallning i förhållande till markens egenskaper och den nedtagna lasten - hur man räknar fram rätt area på underpallningen i förhållande till underlaget - olika laster som exempelvis punkt-, utbredd-, delarea- och personlast och hur dessa påverkar valet av lastklass - spirlasten ska beräknas och vilka faktorer som sammantaget ger den totala lasten - begreppet maximal tillåten spirlast - tryck- och draglaster och hur dessa kan påverka konstruktionen genom exempelvis knäckning - hur man beräknar behovet av förankringar i förhållande till lasten	Ska kunna; - inhämta och använda information ur lastklasstabeln - beräkna uppkomna laster på byggställningens arbetsplan (bomlag) - beräkna aktuell spirlast - bedöma lämplig underpallning - ur monteringsanvisning ta fram underlag för att utföra beräkningar av lasterna och behovet av infästningar	Ska självständigt kunna; - utföra underpallning så att spirlasten på ett säkert sätt överförs till underlaget - bedöma lämpliga åtgärder för diagonalstagning och avvaxling av en byggställning - välja lämpligt inplankningsalternativ för ställningen avsedd lastklass - göra enklare beräkningar av förankringskrafter
KONSTRUKTIONSTEKNIK	Överbrygningar	Ska kunna beskriva; - överbrygningar och med vilka metoder detta kan göras	Ska kunna förklara; - överbrygningar och hur dessa påverkar lastfördelningen i konstruktionen	Ska kunna; - redogöra för överbrygningars uppbyggnad och hur dessa påverkar lastfördelningen i konstruktionen	Ska självständigt kunna; - montera en överbrygning enligt gällande handling (montageanvisning)

Yrke: Ställningsbyggare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	ANSVAR OCH SJÄLVSTÄNDIGHET
		Fakta	Förståelse		
RÖR- OCH KOPPLINGSSTÄLLNINGAR	Typfall rörkopplade ställningar	Ska kunna beskriva; - Arbetsmiljöverkets framtagna typfall för rör- och kopplingsställningar. SP- arbetsrapport 2006:58	Ska kunna förklara; - typfallens funktion och tillämpning	Ska kunna; - redogöra för den principiella uppbyggnaden av typfallen	
SYSTEMSTÄLLNINGAR	Generell materialkännedom	Ska kunna beskriva; - modulställningar, ramställningar, rullställningar - de olika ställningstypernas komponenter, funktioner, materialegenskaper och kapacitet	Ska kunna förklara; - modulställningar, ramställningar, rullställningar och deras användningsområden - ställningstypernas komponenter, funktioner, materialegenskaper och kapacitet, samt hur de ska användas och monteras	Ska kunna; - inhämta information om och redogöra för funktion och användningsområde samt hur respektive ställningstyp ska monteras	Ska självständigt kunna; - montera, ändra och demontera aktuell ställningstyp utifrån montageinstruktion och gällande handlingar
SYSTEMSTÄLLNINGAR	Materialspecifikation	Ska kunna beskriva; - beräkning av materialåtgång och upprättande av materialspecifikation	Ska kunna förklara; - hur en beräkning av materialåtgången ska göras och hur man ställer upp en materialspecifikation	Ska kunna; - utifrån bygghandling eller annat underlag räkna fram rätt materialmängder som grund för en materialspecifikation	Ska självständigt kunna; - upprätta en materialspecifikation
SYSTEMSTÄLLNINGAR	Kompletteringar med rör och koppling	Ska kunna beskriva; - hur rör och kopplingar får och ska användas som kompletteringar till en systemställning	Ska kunna förklara; - hur kompletteringar med rör och kopplingar ska göras	Ska kunna; - bedöma hur och när rör och kopplingar ska användas	Ska självständigt kunna; - montera kompletteringsdetaljer i en ställningskonstruktion
SYSTEMSTÄLLNINGAR	Övriga kompletteringar	Ska kunna beskriva; - hur kompletteringar av annat material och ställningsdelar får och ska användas. Exempelvis med vilket material inplankning, räcken och sparkbrädor kan utföras.	Ska kunna förklara; - begränsningar gällande kompletteringar med annat material och hur man beräknar dessa material för sina respektive användningsområden - begreppet blandningsintyg, veta att veta att detta är tillåtet, att utredning för detta gjorts, att det är klart med vilken typ av material kompletteringen får göras	Ska kunna; - visa på att kompletteringarna har gett ställningskonstruktionen avsedd hållfasthet *	Ska under handledning kunna; - montera kompletteringar av andra material som ger ställningskonstruktionen tillräcklig hållfasthet *

Yrke: Ställningsbyggare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	ANSVAR OCH SJÄLVSTÄNDIGHET
		Fakta	Förståelse		
SPECIALSTÄLLNINGAR OCH SPECIELLA STÄLLNINGSKONSTRUKTIONER	Generellt	Ska kunna beskriva; - speciella ställningskonstruktioner - hur ställningar kan användas på annat sätt än vad som framgår av instruktionen - skillnaden mellan specialställningar och speciella ställningskonstruktioner	Ska kunna förklara; - olika typer av speciella ställningskonstruktioner och deras användningsområden samt vikten av att varje typ åtföljs av en egen monteringsanvisning - specialställningar och hur dessa kan monteras in som delar av en ställningskonstruktion	Ska kunna; - inhämta information om respektive specialställning och redogöra för en principiell uppbyggnad av denna	
SPECIALSTÄLLNINGAR OCH SPECIELLA STÄLLNINGSKONSTRUKTIONER	Konstruktionsteknik	Ska kunna beskriva; - användningsområden för specialställningar	Ska kunna förklara; - specialställningars lämpliga användningsområden i förhållande till typ och material	Ska kunna; - beskriva olika konstruktioner där specialställning är ett lämpligt alternativ	
MATERIALHANTERING OCH UNDERHÅLL	Generell materialhantering	Ska kunna beskriva; - hantering och underhåll av ställningsmaterial - planering och logistik i samband med ställningsarbete - APD-plan	Ska kunna förklara; - hur ställningsmaterial ska hanteras och underhållas, sett både ur funktions- och beständighetsperspektiv - hur planering och logistik påverkar produktivitet, ergonomi och ekonomi i samband med ställningsarbete	Ska kunna; - planera för att lagra, transportera och underhålla ställningsmaterial så att funktion och egenskaper bibehålls	Ska självständigt kunna; - lagra, transportera, hantera och underhålla ställningsmaterial på arbetsplatsen så att funktion och egenskaper bibehålls - följa en upprättad APD-plan avseende lagring av ställningsmaterial
KONTROLL	Egenkontroll	Ska kunna beskriva; - egenkontroll av utfört arbete	Ska kunna förklara; - hur en egenkontroll ska genomföras och dokumenteras	Ska med handledning kunna; - genom egenkontroll säkerställa arbetets korrekta utförande	Ska under handledning kunna; - genomföra och dokumentera en egenkontroll
ÖVERLÄMNING	Dokumentation och information	Ska kunna beskriva; - överlämning av den färdiga ställningen med dokumentation och informationsansvar	Ska kunna förklara; - innehåll och upprättande av dokumentationen samt informationsansvar	Ska kunna; - sammanställa nödvändig dokumentation för en överlämning	Ska under handledning med viss självständighet kunna; - överlämna en byggställning till en beställare